CURRENDA

ORDINES MAJORES.

Proxima dominica die post acceptam hanc notitiam promulgentur ex suggestu nomina diaconorum, qui assistente Nobis Spiritu S., ordinem presbyteratus s. die 29 Junii sunt suscepturi ipsique ordinandi fidelium orationibus commendentur: Ordinandi sunt vero:

Bardel Josephus, Bączyński Joannes, Bukowiec Adalbertus, Bulanda Stanislaus, Dobrzański Carolus, Dutkiewicz Florianus, Jakus Sigismundus, Jarosz Joannes, Krawczyk Michaël, Lesniak Josephus, Marzec Josephus, Nawalany Michaël, Pabian Joannes, Paryło Franciscus, Przeworski Julian, Rejowski Andreas, Sadkiewicz Joannes, Solak Joannes, Szymaszek Stanislaus, Wójcik Franciscus, Wolanin Ladislaus.

ACTA PII PP. X.

hariband -

MOTU PROPRIO

Deletur coetus iurisconsultorum et causas in foro agentium cui nomen a Sancto Petro Apostolorum principe.

Id praeclaro semper adiumento atque ornamento Ecclesiae cessit, ut non modo qui sacerdotali fulgent honore egregiam rei catholicae provehendae navent operam, sed etiam e fidelibus quamplures, pia consiliorum ac virium communione coniuncti, sese illis adiutores praebeant, varii generis consociationibus rite constitutis. Hos quidem Ecclesia, divinae gloriae augendae percupida, gloriosi sui laboris consortes, hac praesertim aetate, libens excipit, et quasi mater honorificata omni benevolentia complectitur.

Frequentem consociationum huiusmodi coronam ubique gentium florere dum laeti conspicimus, peculiares quaedam, quas perspectas habemus, rationes Nos movent

ad providendum de ea satis cognita iurisconsultorum et causas in foro agentium Societate, ab Apostolorum Principe nuncupata. Haec Romae canonice instituta anno MDCCCLXXVIII, id sibi optime praestituit ut Ecclesiae et Sedis Apostolicae iura tuenda ac fovenda susciperet. Vix porro exortam Decessores Nostri paterno animo sunt prosecuti, et sociorum frequentia ac viribus auctam, spiritualibus gratiis ditandam duxerunt. Noverunt quippe ingravescentia Ecclesiae tempora novis in dies egere defensoribus: noverunt eam ipsam Societatem felicibus initam auspiciis non mediocres eidem Ecclesiae posse utilitates portendere.

Sed quum non raro fiat, ut consociationes eiusmodi decursu aetatis, vel pristinam virtutem amittant, vel iam non temporum ingenio et necessitatibus congruant, Sedes Apostolica vigiles curas in eas impendere consuevit: ita sane ut ne qua forte sit fronde tantum conspicua, quae locorum frustra occupet; quae vero satis sint frugiferae, uberiore cum laetitia proveniant.

Quae quidem nos animo reputantes, etsi memoratam Societatem non exigua sibi merita comparasse novimus, tamen, in praesentia, mutatis hominum rerumque adiunctis, hoc plane censemus, ipsam minus iam instituto suo atque utilitatibus quaesitis respondere. Itaque id muneris Nostri esse arbitramur eamdem iurisconsultorum et causas in foro agentium Societatem abolere, ac reapse abolitam et sublatam apostolica auctoritate edicimus et declaramus. Quod autem his litteris statutum est, id ratum firmumque esse iubemus: contrariis quibuscumque minime obstantibus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXVI Mai MCMIX Pontificatus Nostri

PIUS PP. X.

LITTERAE APOSTOLICAE

PONTIFICIUM INSTITUTUM BIBLICUM IN URBE ERIGITUR.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Vinea electa sacrae Scripturae ut uberiores in dies fructus tum Ecclesiae Pastoribus tum fidelibus universis afferret, iam inde ab exordiis apostolici Nostri regiminis, Decessorum Nostrorum vestigiis insistentes, omni ope contendimus. Instabat enim in primis praeseus Ecclesiae necessitas, ex co maxime parta, quod de disceptationibus biblicis confusae essent usque quaque ac perturbatae mentes. Urgebat etiam conceptum animo Nostro desiderium, itemque nativum muneris Nostri officium provehendi pro viribus studium sacrarum Scripturarum, comparandique, catholicis praecipue iuvenibus, catholica studiorum subsidia, ne eum ingenti sanae doctrinae discrimine ad heterodoxos se conferrent redirentque modernistarum spiritu imbuti.

His talibus Ecclesiae malis efficacia et nova remedia oppositurus, maioraque studiorum biblicorum incrementa curaturus, illud iam pridem Leo XIII r. m. animo spectavit, athenaeum biblicum in Urbe constituere, quod altioribus magisteriis omnique instrumento eruditionis biblicae ornatum, copiam praesertim excellentium magistrorum ad exponendos in scholis catholicis divinos Libros praeberet.

Salutare ac frugiferum Decessoris Nostri propositum Nos quidem avide complexi iam litteris Nostris *Scripturae sanctae*, die XXIII februarii mensis anno MDCCClV datis, monuimus, percommodum Nobis consilium videri huiusmodi athenaei biblici in Urbe condendi, quo »delecti undique adolescentes convenirent, scientia divinorum eloquiorum singulares evasuri«, illud addentes, spem bonam Nos certamque fovere fore ut eius perficiendae rei facultas, quae tunc quidem Nobis, non secus ac Decessori Nostro deerat, aliquando ex catholicorum liberalitate suppeteret.

Itaque quod felix faustumque sit reique catholicae bene vertat pontificium Institutum biblicum in hac alma Urbe, apostolica Nostra auctoritate, tenore praesentium, motu proprio, de certaque scientia ac matura deliberatione Nostris, erigimus, eiusque leges ac disciplinam has esse statuimus:

Finis potificio biblico Instituto sit ut in Urbe Roma altiorum studiorum ad Libros sacros pertinentium habeatur centrum, quod efficaciore, quo liceat, modo doctrinam biblicam et studia omnia eidem adiuncta, sensu Ecclesiae catholicae promoveat.

Ad hunc finem spectat in primis ut selecti ex utroque clero atque ex variis nationibus adolescentes, absoluto iam ordinario philosophiae ac theologiae cursu, in studiis biblicis ita perficiantur atque exerceantur, ut illa postmodum tam privatim quam publice, tum scribentes cum docentes, profiteri valeant, et gravitate ac sinceritate doctrinae commendati, sive in munere magistrorum penes catholicas scholas, sive in officio scriptorum pro catholica veritate vindicanda, eorum dignitatem tueri possint.

Ad eumdem finem pertinet ut tum magistri atque alumni Instituto adscripti, tum auditores, tum etiam hospites, qui extraordinarium in Instituto studiorum cursum in disciplinis biblicis proficere cupiant, omnibus praesidiis adiuventur, quae ad studia laboresque id genus opportuna censeantur.

Denique Instituti fine continetur ut sanam de Libris sacris doctrinam, normis ab hac S. Sede Apostolica statutis vel statuendis omnino conformem, adversus opiniones, recentiorum maxime, falsas, erroneas, temerarias atque haereticas defendat, promulget, promoveat.

Ut Institutum id quod spectat assequi valeat, omnibus ad rem idoneis praesidiis erit instructum.

Quare complectetur in primis lectiones atque exercitationes practicas de re biblica universa. Ac primo quidem loco eae materiae tractandae erunt, quibus alumni muniantur ad faciendum doctrinae suae coram pontificia Commissione biblica periculum. His accedent lectiones atque exercitationes de quaestionibus peculiaribus ex interpretatione, introductione, archaeologia, historia, geographia, philologia aliisque disciplinis ad sacros Libros pertinentibus. Addetur methodica et practica informatio alumnorum, qua ad disputationes biblicas ratione scientifica pertractandas instruantur

et exerceantur. Praeterea publice de rebus biblicis conferentiae adiicientur, ut communi quoque multorum necessitati atque utilitati prospiciatur.

Alterum summopere necessarium praesidium erit biblica bibliotheca, quae opera potissimum antiqua et nova complectetur necessaria vel utilia ad verum in disciplinis biblicis profectum comparandum, et ad fructuose peragenda ordinaria doctorum alumnorumque in Instituto studia. Accedet museum biblicum, seu rerum earum collectio quae ad sacras Scripturas et antiquitates biblicas illustrandas utiles esse dignoscantur.

Tertium subsidium erit series variorum scriptorum, nomine et auctoritate Instituti promulganda, ex quibus alia eruditis investigationibus, alia defendendae circa Libros sacros catholicae veritati, alia spargendis ubique sanis de re biblica doctrinis proderunt.

De constitutione atque ordinatione Instituti quae sequuntur edicimus:

I. Pontificium Institutum biblicum ab Apostolica Sede immediate dependeat eiusque praescriptis legibusque regatur.

II. Instituti regimen nominando a Nobis praesidi credatur: hic, commissi sibi muneris vi, gerat Instituti personam, de rebusque gravioribus universis, quae Institutum attingant, ad Nos referat, Nobisque regiminis sui rationem quotannis reddat.

III. Professores ordinarii constituant Instituti consilium, quod una cum praeside provehendis Instituti ipsius bono et incremento operam navabit.

IV. Supremam studiorum et regiminis Instituti normam et regulam principia et decreta constituent per Sedem Apostolicam et pontificiam biblicam Commissionem edita vel edenda. Quae principia atque decreta ut fideliter, integre sincereque servent et custodiant, speciali se obligatione teneri si universi intelligant, qui ad pontificium hoc Institutum biblicum quovis modo pertineant atque ad studia biblica in ipso Instituto incumbant.

Quae ad constitutionem atque ordinationem Instituti huius biblici propius spectent, ea in propriis Instituti legibus, his litteris Nostris adiunctis, enucleatius declaramus.

Haec volumus, edicimus, statuimus, decernentes praesentes litteras firmas, validas, efficaces semper existere et fore suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, illisque ad quos spectat et in posterum spectabit in omnibus et per omnia plenissime suffragari sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos iudicari et definiri debere, atque irritum esse et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub anulo Piscatoris, die VII Mai MDCCDIX, Pontificatus Nostri anno sexto.

LEGES PONTIFICIO INSTITUTO BIBLICO REGENDO.

Tit. I. De studiis in Instituto peragendis.

- 1. Peragendorum in Instituto studiorum materia ea in primis est quae ad academicos gradus, a pontificia Commissione biblica conferendos, requiritur. Fas praeterea erit de disceptationibus universis, ad profectum disciplinae biblicae pertinentibus, in Instituti ipsius scholis disserere.
- 2. Habendae in Instituto schole triplicis generis sint: lectiones, exercitationes practicae, conferentiae publicae.
- 3. In lectionibus pars aliqua disciplinae biblicae, nec nimis amplis nec nimis arctis circumscripta limitibus, ratione scientifica alumnos proponatur, ut ita in studiis adiuventur et ad subsequentes labores fructuose exantlandos sedulo instruantur.
- 4. Practicae exercitationes triplicem habeant sibi propositum finem: a) quod ad materiam studiorum, viam sternere ad argumentum aliquod altius noscendum, subsidiis litterariis propositis, rationibus illustratis, difficultatibus solutis; a) quod ad formam, edocere omnes familiaremque, institutione et usu, reddere scientificam methodum in studiis servandam; e) quod ad praxim, exercitationibus viva voce aut scripto habendis, alumnorum quoque excitare activam assiduamque operam eorumque facultates scientificas ac paedagogicas evolvere.
- 5. Conferentiae publicae occurrant in primis communi multorum necessitati atque utilitati. Hae tamen alumnis etiam Instituti multiplicem poterunt fructum afferre, quum rationem ipsis ostendant disputationes biblicas modo scientifico simul et populari, multorumque intellectui accommodato, pertractandi, suppeditentque provectioribus opportunitatem se practice exercitandi in hoc perutili dicendi genere, hac nostra potissimum aetate summopere necessario.
- 6. Pro universis biblicis studiis, tam in scholis quam privatim peragendis, Institutum alumnis offeret commodam laborum supellectilem omniaque eruditionis biblicae instrumenta.

Tit. II. De regimine Instituti.

- 7. Regimen Instituti spectat ad praesidem, qui, sui muneris vi, Instituti personam gerit.
- 8. Praeses a Summo Pontifice nominatur, audita relatione Praepositi generalis Societatis Iesu, qui tres pro eo munere candidatos ipsi proponet.
- 9. Praesidis adiutor et socius munere fungatur a secretis Instituti, et in rebus ordinariis vices gerat absentis vel impediti praesidis.
- 10. Pro bibliothecae cura gerenda et ceteris externis rebus ordinandis, bibliothecarius et custos aliique idonei socii designentur.
- 11. Praeses de omnibus gravioribus Instituti rebus ad Apostolicam Sedem referat, et ipsi Sedi regiminis sui rationem quotannis reddat.

Tit. III. De magistris Instituti.

- 12. Lectiones, exercitationes et conferentiae certis temporibus habeantur ac dirigantur ab Instituti magistris. Hi vero vel ordinarii professores vel extraordinarii lectores erunt.
- 13. Professores ordinarii de consensu Apostolicae Sedis per Praepositum generalem Societatis Iesu nominentur.
- 14. Lectores extraordinarii, postquam plures per annos in officio docendi se probaverint, ad ordinarii professoris munus, servatis servandis, ascendere poterunt.
- 15. Magistri omnes etiam extra lectiones atque exercitationes practicas alumnis praesto erunt eosque in disciplinae biblicae studiis adiuvabunt ac dirigent. Scriptis quoque suis propositum Instituto finem assequendum curabunt, illudque maxime cavebunt, ne in varias ac dissitas doctrinae investigationes abstracti, maturo laborum suorum fructu destituantur.

Tit. IV. De celebrantibus Instituti scholas.

- 16. Iuvenes studiis biblicis in Instituto operam navantes, ad tres classes pertinere poterunt; nam aut alumni proprie dicti erunt, aut auditores inscripti aut hospites liberi.
- 17. In numerum alumnorum proprie dictorum non admittentur nisi qui sint in sacra theologia doctores, cursumque philosophiae scholasticae integre absolverint. Alumni omnes ita expleant in Instituto regulariter studiorum cursum ut se ad periculum coram potificia Commissione biblica faciendum parent.
- 18. Auditores inscribi possunt qui integrum philosophiae ac theologiae cursum absolverint.
- 19. Ceteris studiosis, tamquam hospitibus liberis, ad lectiones audiendas aditus pateat.
- 20. Alumni atque auditores frequentes assidue esse diligentiamque servare tam in lectionibus quam in exercitationibus Instituti teneantur.

Tit. V. De biblioteca Instituti.

- 21. Bibliotheca Instituti ita instruatur ut ordinariis studiis atque elucubrationibus tam doctorum quam discipulorum necessaria atque utilia praebeat litteraria subsidia.
- 22. Quare complectatur in primis opera sanctorum Patrum aliorumque interpretum catholicorum et praestantiorum acatholicorum de biblicis disciplinis.
- 23 Peculiari ratione bibliotheca instruatur praecipuis operibus encyclopaedicis et periodicis recentioribus ad Biblica pertinentibus.

24. Praeter magistros, Instituti alumni atque auditores ad usum bibliothecae ordinarium prae ceteris admittantur. Ordinario bibliothecae usu sint reliqui interdicti.

25. Quum bibliotheca in id debeat maxime inservire ut studia ipso in Instituto peragantur, libros et scripta periodica in alium locum asportare nefas erit.

Ex aedibus vaticanis, die VII. Maii a. MDCCCCIX.

De speciali mandato Sanctissimi

(L. S.)

R. Card. MERRY DEL VAL, a secretis Status.

PRO MEMORIA.

Najprzew. Ks. Metropolita lwowski o. ł. okólnikiem z dnia 29 kwietnia b. r. L. 3238 wydanym do Duchowieństwa swej Archidyecezyi zakazał wszystkim kapłanom Swej jurysdykcyi podległym prenumerować czasopismo wychodzące w Kołomyi p. t. »Słowo prawdy«, takowe czytać, przechowywać, rozszerzać, zamieszczaniem jakichkolwiek artykułów, anonsów, udzielaniem redakcyi informacyi ustnych lub pisemnych, popierać sub poena suspensionis a divinis ipso facto incurrendae.

Nadto zakazał X. Metropolita prenumerować wydawanych przez X. Ludwika Dąbrowskiego, proboszcza w Jabłonowie »Kazań zbiorowych« oraz »Nauk i kazań majowych« przez ks. A. B., dotąd, dopóki wydawca nie uzyska aprobaty w myśl konstytucyi Leona XIII. »Officiorum ad numerum«.

Powyższe zakazy przyjmujemy za swoje i jako obowiązujące Kler Nam podwiadny, niniejszem ogłaszamy, gdyż co jest złe, gorszące, co dyscyplinę kościelną rozluźnia w jednej dyecezyi, takim jest wszędzie i wszędzie winno być tłumione.

MUTATIONES INTER VEN. CLERUM.

Canonice instituti: R. Stanislaus Szablowski ad Beneficium in Dobrków, R. Stanislaus Nowak ad Beneficium in Źwiernik.

Nominatus: R. Joannes Jasiak Coop. Expositus in Krynica, R. Franc. Sikorski translatus e Dobrków ad Góra Ropezycka.

Piis ad aram precibus commendantur.

Anima p. d. **Joannis Kozak**, parochi in Jastrzębia, qui die 24 Aprilii a. c. obiit. Anima p. d. **Juliae Ameliae de Bonnieres**, e Congr. SS. Sacr. Cordis Jesu in Zbylitowska Góra die 10 maji a. c. mortuae.

Anima p. d. Andreae Drobot, Coop. defic., qui die 11 junii obiit. Societati precum adscriptus.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO.

W Tarnowie, dnia 15. czerwca 1909.

X. Władysław Chendyński Kanclerz † LEON BISKUP.